

Programma
Digitalisering
Strafrechtketen

Rapportage
juli tot en met december 2022
(Laatste rapportage PDSK)

Verbeteren van de informatie-uitwisseling tussen de partners in de strafrechtketen

Colofon

Opdrachtgever BKB / IB
Auteur Directeur Programma Digitalisering Strafrechtketen
Programma Digitalisering Strafrechtketen

Datum 17 april 2023

Versie 1.0

Status Definitief

Inleiding

Op grond van het Regeerakkoord 'Vertrouwen in de toekomst' voor de jaren 2017-2021 is ruim 200 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de digitalisering van de strafrechtketen. Het Bestuurlijk Ketenberaad¹ is met behulp van deze middelen een digitaliseringstraject gestart, waarvoor in 2018 drie doelstellingen zijn vastgesteld: Papier (zo veel mogelijk) uit de keten, Multimedia en Dienstverlening.

In 2019 is de 'governance' van het digitaliseringstraject aangescherpt en heeft het Bestuurlijk Ketenberaad (BKB) een programmaorganisatie ingericht en een Opdrachtgeversberaad (OGB) ingesteld. Het OGB, waaraan bestuurders van organisaties vanuit de hele keten deelnemen, heeft het programma aangestuurd. Inmiddels is het OGB omgevormd naar het Informatieberaad (IB) dat structureel stuurt op de keten-informatie-uitwisseling binnen de strafrechtketen.

Naar aanleiding van een, in opdracht van de Tweede Kamer, door prof. dr. Lineke Sneller uitgevoerde quick scan² met de titel 'Digitalisering van de strafrechtketen' is medio 2020 besloten om de Tweede Kamer door middel van halfjaarrapportages van de voortgang van de digitalisering op de hoogte te brengen.

Hierbij treft u de rapportage aan over de voortgang van het digitaliseringstraject van de maanden juli tot en met december van het jaar 2022. Het programma is de facto per 31 december 2022 beëindigd. Deze rapportage is daarmee de laatste rapportage en geeft de status bij afsluiting van het programma.

Op [Strafrechtketen.nl](https://strafrechtketen.nl) is het 'Programmaverslag PDSK' gepubliceerd. Het programmaverslag geeft een terugblik op het programma PDSK. Het geeft een meer inhoudelijk beeld over het verloop van het programma en bevat interviews met diverse betrokkenen vanuit de ketenorganisaties.

¹ Beraad dat in 2016 is ingesteld om de samenwerking binnen de strafrechtketen te intensiveren en te 'verduurzamen.'

² Kamerstuk 29279, nummer 594, vergaderjaar 2019-2020

Voortgang juli tot en met december 2022

Voor de digitalisering van de strafrechtketen heeft het kabinet voor de periode 2018-2022 een bedrag van 200 miljoen euro beschikbaar gesteld gericht op drie thema's met bijbehorende resultaten (doelen):

Multimedia

Alle beeld- en audiomateriaal, relevant voor het procesdossier (bewijsmateriaal), is beschikbaar voor alle partijen, waar dan ook, in de strafrechtketen.

Papier (zo veel mogelijk) uit de keten

Processen-verbaal gaan digitaal de keten in (digital born), strafrechtelijke beslissingen worden digitaal opgesteld en verwerkt ten behoeve van de ternuitvoerlegging.

Dienstverlening

De burger kan kiezen in het 'soort' contact (face-to-face, telefonisch, papier, mail, internet via ketenbreed slachtofferportaal), kan gelijk zaken regelen (aangifte zo snel en makkelijk mogelijk maken), heeft op ieder moment inzicht in voortgang van zaak, kan tijdig en in begrijpelijke taal met de 'keten' communiceren, bepaalt zelf waarover hij wil worden geïnformeerd en waarover niet en wordt gefaciliteerd bij de uitoefening van zijn rechten in een strafzaak.

Het Programma Digitalisering Strafrechtketen (PDSK) is ingesteld om deze doelen te bereiken.

Het programma heeft zich daarnaast gericht op de realisatie van een Duurzaam Digitaal Stelsel, waarmee de digitalisering structureel is georganiseerd, bemenst en bekostigd.

Daarnaast is ingezet op de ontwikkeling van ketenvoorzieningen ten behoeve van de informatie-uitwisseling binnen de strafrechtketen.

In totaal heeft het programma zich gericht op vijf doelen.

De vijf digitaliseringsdoelen van het Programma Digitalisering Strafrechtketen

1. *Duurzaam digitaal stelsel (DDS)*
2. *Ketenvoorzieningen*
3. *Multimedia door de keten*
4. *Papier (zo veel mogelijk) uit de keten*
5. *Dienstverlening.*

Stand van zaken programma

Tabel: Stand van zaken van de vijf digitaliseringsdoelen

Het programma PDSK wordt afgesloten met de kleurstelling 'oranje'. De kleurstelling geeft weer dat overall gezien de PDSK-digitaliseringsdoelen zijn gevorderd, maar niet zo volledig zijn behaald als was voorzien bij de start van het programma.

Met het programma zijn de afgelopen jaren belangrijke stappen in de digitalisering van de strafrechtketen gezet die bijdragen aan de maatschappelijke opgave van de strafrechtketen. De digitale informatie-uitwisseling tussen de ketenpartners is de afgelopen jaren verbeterd en er gaat minder papier door de keten. De digitale dienstverlening is verder ontwikkeld met portalen voor slachtoffers, verkeersovertreders en advocaten. Daarbij is het gezamenlijk werken aan de digitaliserings-opgaves van de strafrechtketen versterkt en is batenmanagement geïntroduceerd waarmee maatschappelijke effecten van digitaliseringsprojecten beter zichtbaar kunnen worden gemaakt. Ook staat er een duurzaam digitaal samenwerkingsstelsel (DDS) waarmee de organisaties de ketensamenwerking vanaf 2023 structureel

vervolgen. Daarentegen loopt de realisatie van een aantal doelen door in 2023, met name voor Multimedia is nog veel werk te doen. De realisatie hiervan is in het DDS geborgd.

Stand van zaken per doelstelling

1. Duurzaam digitaal stelsel

'De samenwerking in de keten is niet langer afhankelijk van programma en eenmalige gelden, maar is structureel georganiseerd, bemenst en bekostigd.'

Vanaf 1 januari 2023 is het Duurzaam Digitaal Stelsel (DDS) van start, waarbij op punten de inrichting en werking van DDS nog zijn verdere invulling moet krijgen. De kleurstelling is 'groen-oranje'. Groen doet recht aan de daadwerkelijke start van de duurzaam ingerichte samenwerking, de kleurstelling oranje duidt op de resterende inrichtingspunten.

Vanaf 1 januari 2023 vervolgt de strafrechtketen de ketensamenwerking conform de gemaakte samenwerkingsafspraken DDS. De inrichting van de ketensamenwerking is ingebed in de reguliere organisaties en besturing van de ketenorganisaties. Voor 2023 ligt er een ketenjaarplan met de gezamenlijke ambities van de ketenorganisatie voor 2023. Het jaar 2023 beschouwt de strafrechtketen als een 'overgangsjaar' waarin de samenwerking en inrichting van DDS zich werkende weg verder invult en ontwikkelt.

2. Ketenvoorzieningen

'De 10 benodigde (digitale) ketenvoorzieningen zijn ingericht om informatie-uitwisseling (interoperabiliteit) tussen de ketenpartners te ondersteunen.'

De invulling van deze doelstelling is gedurende het programma bijgesteld. De visie ten aanzien van de realisatie van Ketenvoorzieningen is verschoven van een focus op technische ketenvoorzieningen naar het vraag gestuurd realiseren van keten afspraken, standaarden en IT-voorzieningen. Afspraken en standaarden zijn voorwaardelijk om informatie digitaal door de keten te kunnen uitwisselen. In plaats van de bedachte 10 digitale ketenvoorzieningen, is er een

brede set van ketenafspraken en technische ketenstandaarden ontwikkeld en is een IT-voorziening (de Vraagmakelaar) gerealiseerd voor de informatie-uitwisseling over de strafrechtketen. Hiermee is het werk niet klaar. Het beheer van vastgestelde keten afspraken, standaarden en IT-voorzieningen en het uitbreiden daarvan is een continu proces en vraagt de komende jaren nog de nodige inspanning. De toepassing van de ketenvoorzieningen binnen de ketenorganisaties is nog niet vanzelfsprekend en vraagt aandacht. De kleurstelling 'groen-oranje' duidt op respectievelijk de behaalde concrete resultaten en het werk dat er nog te doen is aan keten afspraken, standaarden en IT-ketenvoorzieningen na 2022.

3. Multimedia

'Alle beeld- en audiomateriaal, relevant voor het procesdossier (bewijsmateriaal), is beschikbaar voor alle partijen, waar dan ook, in de strafrechtketen. In het programmaplan is de scope beperkt tot Veel Voorkomende Criminaliteit' (VVC), circa 80% van het aantal zaken.'

Voor de doelstelling Multimedia moet nog veel werk worden verricht. Het was een lange aanloop naar het concretiseren hoe Multimedia door de keten vorm te geven en projecten in samenhang te bepalen. Inmiddels is de realisatie goed op gang. Voor het realiseren van het digitaliseringsdoel Multimedia zijn drie projecten in uitvoering bij de politie, OM en ZM, en zijn bijbehorende afspraken en standaarden bepaald. Binnen de zaakstroom Veel Voorkomende Criminaliteit (VVC) is beeld- en audiomateriaal, relevant voor het procesdossier (bewijsmateriaal), momenteel digitaal toegankelijk. De digitale uitwisseling hiervan in de keten zal naar verwachting in 2024 mogelijk zijn. VVC betreft de meerderheid van het totaal aantal strafzaken.

De kleurstelling 'rood' staat voor de uitloop ten opzichte van de ambitie bij de start van het programma.

4. Papier (zo veel mogelijk) uit de keten

'Processen-verbaal gaan digitaal de keten in ('digital born') en strafrechtelijke beslissingen worden digitaal opgesteld en verwerkt ten behoeve van de executie.'

Een groot deel van de projecten van PDSK heeft betrekking op de realisatie van deze doelstelling. Beeldbepalende projecten zijn Alle Zaken Digitaal (AZD), Digitaal Politie Dossier (DPD) en Digitale Samenwerkingsruimte ZSM (DSR ZSM). AZD heeft geleid tot het terugdringen van een groot aantal papierstromen tussen OM, Rechtspraak en de Executieketen. Met DPD wordt de basis van de digitale uitwisseling van procesdossiers gerealiseerd. De initiële focus ligt daarbij op Veel Voorkomende Criminaliteit (VVC), circa 80 procent van het aantal zaken. De landelijke uitrol van DPD vordert en wordt medio 2023 afgerond. De realisatie van DSR ZSM zorgt voor een gemeenschappelijke ruimte waar alle betrokken ketenpartners hun dossiers veilig en met inachtneming van de geldende privacywetgeving met elkaar kunnen delen.

Gezien de doorloop van een aantal projecten is de kleurstelling 'oranje'.

5. Dienstverlening

'De communicatie met de drie doelgroepen (i.e. slachtoffers, advocaten, verkeersovertreders) en het digitaal betekenen verlopen op digitale wijze'.

In de eerste fase van het programma zijn portalen voor slachtoffers, verkeersovertreders en advocaten neergezet om digitaal met betrokkenen te kunnen communiceren. Daarna is gewerkt aan het ontwikkelen van nieuwe functionaliteiten, zodat uiteindelijk de volledige dossiers digitaal beschikbaar zijn voor betrokkenen. Voor het Advocatenportaal gaat het er dan om, naast het aanbieden van dossiers aan advocaten, hen ook in de gelegenheid te stellen om stukken in te dienen. Voor het Slachtofferportaal gaat het om, naast het beschikbaar stellen van procesinformatie, ook inhoudelijke stukken die voor slachtoffers relevant zijn te kunnen delen. Het Digitaal Loket Verkeer (voor verkeersovertreders) is met name

op de achtergrond versterkt zodat bezwaar en beroep administratief eenvoudig en snel zijn af te handelen.

Afronding van de projecten voor dienstverlening leek haalbaar in 2022. Echter voor de projecten op de doorontwikkeling van het Advocatenportaal en de realisatie van digitaal betekenen is meer tijd nodig. Gezien enerzijds de behaalde resultaten en anderzijds de doorloop na 2022 is de duiding 'groen-oranje'.

Projecten portfolio

Het BKB heeft in december 2020 het strategisch projectenportfolio vastgesteld. Gedurende het programma zijn voor de realisatie van de digitaliseringsdoelen 82 projecten gestart. Daarvan zijn er 64 afgerond en lopen er 16 door in het keten projectenportfolio 2023. 3 Projecten worden buiten het keten projectenportfolio 2023 voortgezet door de 'eigenaar'. Een overzicht van alle projecten die gedurende het programma zijn gestart en de besteding van projecten is opgenomen in de bijlage.

Batenmanagement

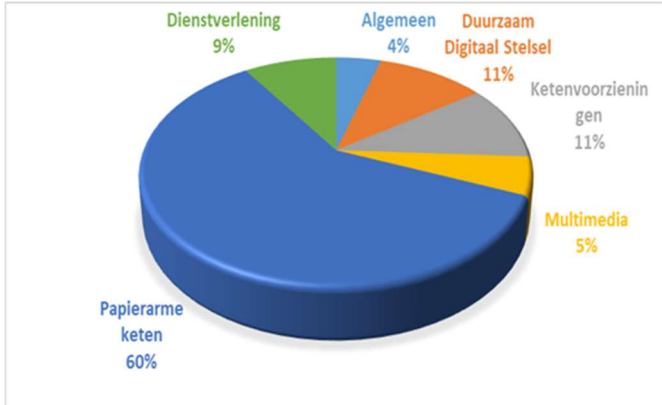
Voor de invoering van batenmanagement, dat zich richt op het inzichtelijk maken van maatschappelijke baten, is een batenkaart ontwikkeld³. De batenkaart maakt de te realiseren (maatschappelijke) baten per digitaliseringsdoel inzichtelijk.

In vervolg daarop is er een pilot batenmanagement met de ketenprojecten DPD en Dic@s Hoge Raad gedaan en succesvol afgerond. De resultaten laten zien dat het mogelijk is om de mate waarin we als keten onze doelstellingen bereiken te monitoren en inzichtelijk te maken. Er is een dashboard ingericht en uitgerold waarin deze baten zichtbaar zijn gemaakt. De start van de verdere uitrol van batenmanagement is gepland voor de 2023.

Allocatie budget naar programmadoelen

Het totale programma budget voor de jaren 2018 t/m 2022 bedraagt 200 miljoen, na indexatie 201 miljoen. De allocatie hiervan naar de programmadoelen is als volgt:

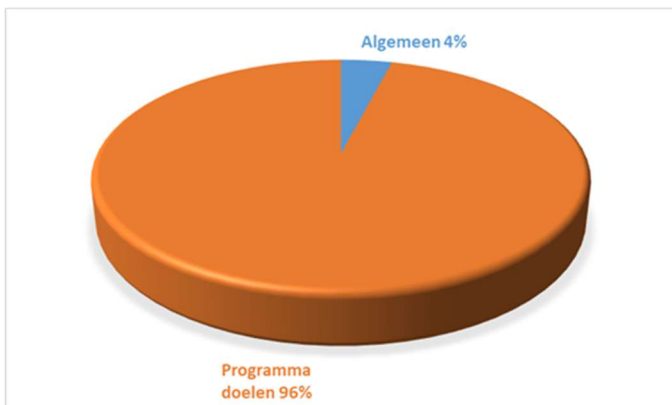
³ Kamerstuk 29279, nummer 646, vergaderjaar 2020-2021

Tabel: Allocatie programmabudget naar programmadoelen

Doelbinding

Van het programmabudget gaat een groot deel (96%) naar de projecten gekoppeld aan de vijf digitaliseringsdoelen. Een deel betreft algemene programmakosten (4%). Per project is een projectoverhead van 10 tot 15 % aangehouden zodat het percentage doelbinding boven het normpercentage van 80% blijft.

Algemeen = Algemene programmakosten
In de budgetten van projecten is circa 15% aan overhead opgenomen.

Tabel: Besteding en doelbinding

Bestedingen

Het financiële kader voor 2022 bedroeg met de toegekende prijscompensatie en gehonoreerde eindejaarsmarge 45,5 miljoen. De realisatie van januari tot en met december 2022 bedraagt 37,5 miljoen. De onderuitnutting in 2022 is derhalve 8,0 miljoen.

De totale programma besteding van het beschikbare budget over de periode 2018 tot en met 2022 bedraagt 184,1 miljoen. Van het totale budget voor deze periode van 201 miljoen is 10 miljoen middels een "kasschuif"

doorgeschoven naar het jaar 2023. Totaal resteert een onderuitnutting van 6,9 miljoen. Hiervan is 6,0 miljoen aangemeld voor de eindejaarsmarge. Indien deze wordt gehonoreerd kan dit budget worden meegenomen naar het jaar 2023.

JAAR	Budget	Realisatie
2018	€ 15,0	€ 14,2
2019	€ 50,0	€ 45,6
2020	€ 45,0	€ 46,9
2021	€ 45,0	€ 39,9
2022	€ 46,0	€ 37,5
TOTAAL	€ 201,0	€ 184,1
Kasschuif naar 2023		€ 10,0
Onderuitnutting		€ 6,9

Bestedingsplannen

Bestedingsplannen zijn jaarlijks opgesteld en goedgekeurd door het Ministerie van Financiën (IRF).